

ФРЕДРИК БРАУН
УБИЙСТВО С МУЗИКАЛЕН
СЪПРОВОД

Превод от английски: Борис Миндов, 1988

chitanka.info

Всичко започна във вторник, в началото на октомври. Вечерта беше чудесна — до този момент. Бях направил изгодна сделка и когато телефонът иззвъня, сетих се, че е Дани, и се зарадвах — можех да му разкажа за нея.

Двамата с Дани Бушман държахме магазин за стари автомобили. Моето име е Ралф Оливър. С Дани сме близки приятели още от гимназията. Той свиреше на тромпет, аз — на саксофон, участвахме в училищния духов оркестър и в началните и горните класове изкарвахме джобни пари, като свирехме по забави и танцувални вечери.

Завършихме училище и за една година се разделихме. Дани получи няколко хиляди долара от застраховката за живот на баща си — майка му бе умряла още преди да постъпи в гимназията — и ги вложи всичките за създаването на малък, но темпераментен танцов оркестър, който нарече „Бушмените“ — на свое име, което, в случай че вече сте забравили, беше Бушман. Той искаше да се включи в оркестъра, но аз имах други планове. Записах се като студент в Уискънсинската консерватория. И баща ми, и майка ми вече бяха починали (интересно колко много си приличаха съдбите ни с Дани както в големите, така и в дребните неща), но предположих, че ще мога да си изкарвам хляба, като свиря вечерно време. Установих, че мога, но след една година установих също, че и аз като птиците не си падам по класическата музика и зарязах тази работа. И точно по същото време Дани бе открил, че е по-добър като тромпетист, отколкото като ръководител на състава, и „Бушмените“, както се изрази той, се върнаха в джунглата.

През следващите няколко години си изкарвахме прехраната със свирене и повечето време се държахме един за друг. Ако не бяхме в един и същ оркестър, то поне бяхме в един и същ град.

Тогава се случи нещо, което можеше да развали дружбата ни, ала само показва колко здрава е тя. И двамата се влюбихме в едно и също момиче — Дорис Денис, певица в оркестъра на Томи Дръм, в който ние с Дани свирехме по това време. Тя харесваше и двамата ни, но лапна по Дани. Ожениха се и пак си останахме приятели. Всъщност и тримата бяхме приятели.

Няколко месеца след това Томи Дръм фалира и се наложи да разтури оркестъра. Почти всеки добър музикант — а Томи Дръм беше

такъв — си опитва веднъж късмета като ръководител на оркестър; но малцина се оказват достатъчно добри бизнесмени, за да преуспеят.

Двамата с Дани — Дорис не пропусна да ни се натрапи — се събрахме, за да решим кой оркестър би могъл да ни вземе, и накрая — с подкрепата на Дорис — решихме, че сме малко стари за такава работа. Повечето музиканти от танцови оркестри зарязват музиката и се залавят с нещо друго към трийсетгодишна възраст, а именно на такава възраст бяхме тогава. Случи се и двамата да сме достатъчно състоятелни, за да напуснем. След като известно време бяхме работили здравата, имах спестена прилична сума. Парите на Дани бяха по-малко главно защото проявяваше слабост към понитата, ала Дорис разполагаше с известни спестявания и пожела да заеме на Дани достатъчно пари, та да имаме равни дялове, стига да успеем да намерим добро място за влагането им.

Опитахме тук-там, а единственото нещо освен музиката, което и двамата познавахме и обичахме, бяха колите. Така накрая открихме магазин за стари коли. В родното ни градче.

Това стана преди около една година и вече се бяхме позамогнали. Поне не бяхме в загуба, имахме някаква печалба, дори в добри дни изкарвахме хубава пара. В такива дни правехме по две добри продажби на сравнително модерни коли; за първата продажба виждахме зор, но втората беше лесна работа.

В девет без четвърт Дани ми се обади по телефона, а аз тъкмо се готвех да затворя магазина. Работим от девет до девет — Дани отваря сутрин и си отива следобеда, а аз започвам по обед и работя до затваряне; така и двамата сме в магазина по обедно време, като единият от нас е цялата сутрин, другият — вечер.

— Здравей, Ралф. Как върви? — рече Дани.

— Луда работа — казах му аз. — Продадох буика от петдесет и трета година.

— Браво. На пълната цена ли?

— Да, само че срещу заплащане в брой му обещах нови гуми. Все пак сделката е добра.

— Подскачам от радост — рече той. — Но и аз имам добра новина. Познай кой е в града?

— Ще се опитам. Кой? Айзенхауер ли?

— Нещо повече. Томи Дръм. Той има малък джазов оркестър и довечера започват да свирят в клуб „Казанова“. Да ти казвам ли още?

— Запази ли места?

— За трима. Само че ще трябва ти да ме закараш дотам. Дорис е на женско гости и взе моята кола, та съм пешак. Но ѝ се обадох по телефона и тя ще дойде при нас, щом свършат там, сигурно около единайсет. Ще можеш ли да ме вземеш направо от тук или първо ще се отбиеш у вас?

— Ще дойда направо при теб. У вас ще се измия, ще се обръсна и ще си сложа чиста риза. Останалите ми дрехи ги бива.

— Хайде, чупи се оттам, момче. Портфейлът ми плаче за „подплънка“.

Обикновено не разговаряме така, но щом отивахме да видим отново Томи и да чуем неговия джазов оркестър, естествено трябваше да дърдорим пак по тарикатски. Добре щеше да е да му осигурим подходяща подкрепа. Томи Дръм^[1], въпреки името си, свири на пиано много „студен“ джаз.

Трябваша ми десет-петнайсет минути, за да „приспя“ магазина и да се кача на стария меркурий, който ми служи за личен превоз — макар че когато съм на работа, той е при мен, та да не би някой да поиска да го купи — и още петнайсет-двайсет минути, докато осигуря „подплънка“ за портфейла на Дани. Двамата с Дорис имат малък апартамент в северната част на градчето. Спретнат е, но не е крещящо мебелиран. Блокчето е малко, състои се само от четири апартамента, по два на всеки етаж, и апартаментът на Бушманови е на долния етаж отляво.

Първо опитах бравата, мислейки, че Дани сигурно е оставил отключено, за да мога да вляза направо, и се изненадах, когато вратата не се отвори. Почуках, после още веднъж, по-силно.

От другата страна — нищо, тишина. Дали Дани не бе задрямал? Едва ли, пък и той спеше леко; дори първото ми слабо почукване щеше да го събуди. Тази тишина бе необяснима. Очакваше ме всеки момент, не можеше да е излязъл някъде.

Минаха петнайсет минути и започнах да се безпокоя. В този малък апартамент нямаше как да не ме чуе. Но почуках пак, още по-силно, и го викнах по име.

В резултат на това отсреща се отвори една врата и някакъв човек с разчорлена прошарена коса надникна оттам. Веднъж ме бяха запознали с него като съсед на Бушмакови, но не помнех името му. Той каза: „Аха, вие ли сте?“, защото също ме позна, а после: „Какво става?“

Отвърнах:

— Аз познавам дома на Дани... той трябва да е вътре. Ама...

Оня ме изгледа вторачено.

— Вижте какво — каза, — стори ми се, че преди малко чух как отсреща нещо изтрополя. Ако мислите... Тези брави са ужасно слаби. Надявам се заедно да успеем...

Но аз вече бях блъснал с все сила вратата и съседът се оказа прав за бравата; още при първия натиск тя се счупи и вратата се отвори.

Дани, напълно облечен, но без сако, лежеше проснат върху килима на всекидневната с крака към вратата. Втурнах се, надвесих се над него и заопипвах яката на ризата, за да я разкопчая, и по-надолу, за да проверя дали бие сърцето. Съседът бе дошъл до вратата и аз му извиках през рамо да телефонира за линейка. Казах „полицейска линейка“, защото смятах, че тя ще ни обслужи по-бързо, каквото и да беше това, каквото и да се бе случило. И смятах, че зная какво се е случило — иначе безупречно чистата му бяла риза беше мръсна там, където някой я бе замърсил с няколко ритника, след като го бе пребил. Явно го бе „обработил“ здравата.

Сърцето му беше добре. Притичах до банята и намокрих една кърпа със студена вода. Бях сложил главата му на коленете си и бършех с кърпата челото му, когато съседът се върна.

— Идат — каза той. — Дани... добре ли е?

— Жив е. Мисля, че е пребит. — Сега Дани стенеше; явно започваше да идва на себе си.

— Мога ли с нещо...?

— В шкафчето над кухненската мивка има бренди — рекох. — Донеси малко.

Той донесе половинлитровата бутилка, пълна почти до половина. Извади запушалката и ми я подаде. Очите на Дани вече бяха отворени, но малко мътни. Устните му обаче се разтвориха, щом допрях гърлото на бутилката до тях, а когато я повдигнах достатъчно, за да поеме солидна глътка, той преглътна жадно и потръпна.

После се опита да седне, но аз го бутнах леко по рамото.

— Спокойно, момче — казах. — Иде линейка, тъй че по-добре е да лежиш неподвижно. Може да имаш нещо счупено.

Двама униформени полицаи вече влизаха. Както научихме по-късно, бяха дошли с патрулна кола, която случайно обикаляла наблизо, когато получили съобщението.

Преди да успеят да обелят дума, запитах иде ли линейка.

— Да — отговори единият. — Какво има?

— Побой, мисля — рекох му аз. Дани също се опита да каже нещо, ала му изшътках. — Почакай да се посъвземеш, Дани. Първо ние да обясним; нашата работа е по-проста.

Но и тримата имахме време да обясним какво е станало, преди да пристигне линейката, и разказът на Дани беше прост като нашите. Дори по-прост. Няколко минути след като разговарял по телефона с мен, тръгнал да отключи, за да мога да вляза после, но преди да успее да стигне до вратата, на нея се почукало. Отначало Дани помислил, че не е пресметнал точно времето и че аз вече съм пристигнал, затова разтворил широко вратата. Някакъв едър човек с вързана на лицето носна кърпа и прихлупена над очите шапка прекрачил прага и праснал един десен прав в зъбите на Дани. Дани почти не забелязал юмрука му, нямал време дори да се опита да избегне удара. И това било последното, което запомнил, преди да се свести с глава в скута ми.

Познава ли човека? Не, дори да го види пак, не ще може да каже кой е. Едър мъж, може би метър и осемдесет на ръст, тежи най-малко деветдесет килограма — това беше единственото описание, което успя да даде. Дани мислеше, че онзи е бил облечен с кафяв костюм, но дори и в това не беше сигурен. Отворил вратата и само след една секунда паднал и загубил съзнание.

Не, доколкото знае, няма врагове и не може да си представи за какво е било всичко това. Или човекът е луд, или го е сбъркал с някой друг, мислел е, че пребива някой друг.

Дани все повтаряше, че е добре и се опитваше да седне, но аз му казах, че може да има счупени ребра и не искаме някое от тях да пробие белия му дроб. Когато дойде линейката, сложиха го внимателно на носилка.

Аз пътувах с него до болницата за спешни случаи, но по пътя не разговаряхме много. Дани настоя да отида бързо в клуб „Казанова“, за

да не закъснея за срещата с Дорис; ще се разтревожи, ако пристигне там първа и не намери никого от нас. Казах окей, но беше още девет и половина; имаше предостатъчно време и щях да чакам поне докато му направех спешен преглед. Тъй че ако имаше нещо сериозно — в двамата започвахме да мислим, че няма, — щях да успокоя Дорис, без да я плаша.

В болницата не се бавихме много. Постоях в чакалнята само дваайсет минути и влезе един лекар — съобщи ми новината: нищо счупено, нищо сериозно.

Ще го боли челюстта, ще го болят и някои ребра, има контузии на други места, но нищо по-сериозно. Ако зависело от лекарите, Дани можел да бъде изписан веднага и да се прибере у дома си, макар че този го съветваше да полежи спокойно и да си почине още половин час, преди да тръгне.

— Казвате: ако зависи от болницата — рекох. — А от какво друго зависи?

— От полицията — отговори лекарят. — Працат тук детектив да поговори с него.

Пуснаха ме да се видя пак с Дани. Бяха го съблекли за прегледа и тъкмо се обличаше, но с усилие.

— Слушай, Ралф — каза той, — ще кисна тук, докато някой детектив дойде да ме пече на шиш, но все пак може и да успее да стигна до „Казанова“ преди Дорис. В такъв случай не казвай нищо...

— Дрън-дрън — рекох. — Няма как да скриеш от Дорис. Твоята история може да стигне до вестниците или да не стигне, ама утре сутринта, като се събудиш, ще имаш много по-силни болки, отколкото сега. Сигурно няма да успееш сам да се облечеш. А и челюстта навярно ще те боли толкова силно, че няма да можеш да сдъвчеш препечените филийки за закуска. Все ще трябва да кажеш нещо на Дорис и по-добре да е истината. Защо пък не?

Дани ме разбра и отстъпи, при условие да смекча нещата, а не да преувеличавам, ако се наложи аз да ѝ кажа.

Пред входа на болницата хванах такси, за да се върна до жилището му да взема моя меркурий; докато стигна там, беше вече десет часът. „Казанова“ е на доста голямо разстояние западно от града, на около един час път с кола, но карах бързо пристигнах доста преди

единайсет. Мислех си мрачно колко ли пари ще струва на Дани таксито дотук, но нямаше друг изход.

Заведението беше претъпкано. Добре че Дани бе запазил маса. Тя се оказа съвсем неподходяща за целта ни; помещението имаше формата на буквата Г, а масата се намираше в дъното и подиумът на оркестъра не се виждаше от нея. Но сигурно щяхме да успеем да си намерим по-хубава; хората, дошли главно да вечерят, скоро щяха да започнат да се разотиват.

Затова заех масата, без да споря, и си поръчах уиски със сода. Може би щеше да бъде забавно да послушам този оркестър, без да го гледам, та да видя дали ще мога да отгатна кой е с Томи Дръм. Пианото на Томи бих познал навсякъде. Саксофонът не беше на висота и не можех да се сетя кой свири на него; можеше да бъде който и да е от стотина саксофони. Звучеше плавно, нямаше грешка, но бе слаб в импровизацията; пианото на Томи успяваше да го води донякъде. Изпълнението беше задоволително, подходящо за еснафите. Барабаните бяха по-добри, ала не можах да позная барабаниста, докато не подхвана соло — заработи бързо и сръчно (но като цивилизован човек) с чинелите. Беше Франк Ричи; никога не съм свирил с него, но го познавах и често го бях слушал, все с джазови оркестри. Той си падаше по малките оркестри; не обичаше големи състави. Томи беше в стихията си; с по-добър саксофонист съставът щеше да е блестящ.

И тъй, след като познах барабаниста и се отказах да гадая кой свири на саксофона, оставих полуизпитата си чаша на масата и се промъкнах по-напред, за да виждам оркестъра. В края на краищата се оказа, че познавам саксофониста, но слабо. Беше Мик О'Нийл; ние с Дани бяхме свирили два-три пъти с него на кратко време. Дани никога не бе го харесвал, веднъж едва не се сбиха, но аз се погаждах с Мик. Някога започнал в Нови Орлеан и си беше чисто „дикси“; биваше си го, но бе съвсем неподходящ за това, което Томи Дръм свиреше тази вечер. Чудех се защо Томи бе взел тъкмо него. Нечия ръка докосна ръкава ми и един глас произнесе:

— Здравсти, Оливър! Седни.

Беше Макс Стайвърс. Чувал бях, че е букмейкър и мошеник.

Бях го срещал тук-там.

— Запознай се с Джино Итуле — каза той и кимна към сътрапезника си. — Джино, това е Ралф Оливър.

Ръкувах се с някакъв човек с телосложение на бирена бъчва.

— Седни — повтори Стайвърс. — Забелязах каква калпава маса са ти дали. Нищо не можеш да виждаш оттам.

Намърдах се на свободния стол до него.

— Благодаря — рекох. — Ще седна за малко; очаквам някого. — Огледах се за келнер. — Ще помоля да ми донесат чашата тук.

— Остави я — каза Стайвърс. — Аз ще ти поръчам нова. — Протегна ръка, щракна с пръсти и изведнъж към нас се втурнаха не един, а трима келнери. Поръчах уиски със сода и се усмихнах на Стайвърс.

— Добре те обслужват.

— Така и трябва. Аз съм собственик на част от заведението. Слушай, ти не си ли бивш музикант? Какво мислиш за новия ни джазов оркестър?

— Дойдох да ги чуя; те са ми стари приятели. Тъй че не съм безпристрастен.

Когато келнерът донесе напитката ми, реших, че тъкмо сега, докато седя със собственика на част от заведението, трябва да си направя устата за по-хубава маса, ала Стайвърс ми попречи и махна на келнера да си върви.

— Вземи тази маса. Ние с Джино си тръгваме след малко. По-голяма е; приятелите ти от оркестъра навярно ще искат да поседнат при теб през почивката.

Така въпросът се реши и аз благодарих на Стайвърс. Мошениците може да не са добри хора, ала е добре да се познаваш и с такива, особено когато не работят против тебе.

Двамата излязоха след минута, а после Томи Дръм погледна към мен, улових погледа му и махнах с ръка. Той не ми махна в отговор, дори не кимна, но оркестърът му подхвана една добре позната заплетена музикална фраза, с която някога двамата си правехме шеги. След няколко минути завърши изпълнението и той дойде на масата ми.

Казах, че е чудесно да се видим пак.

— Страхотно — рече той, ухилен до уши. — Как я караш с бензиностанцията?

— Магазин за стари коли. Крета криво-ляво. А как е твоят оркестър?

— Нали го чу! — каза той. Поклати тъжно глава. — Давам кралство за един саксофонист. Не искаш ли да порботиш пак, Ралф?

— Отказах се, Томи. Сега съм продавач на коли и бизнесмен. Може още да не изкарваме много пари, но работим и ще успеем.

— Идвай само вечер, поне докато сме ангажирани тук... за един месец. Все ще можеш да отделиш известно време в свободните си дни.

Поклатих отрицателно глава.

— Съжалявам, Томи, изключено е. Но какво става? Как така си взел Мик? Знаеш, че свири „дикси“.

— Как да не зная? Това е дълга тъжна история, Ралф. Уинги Тайлър свиреше при мен; той е сред най-добрите в нашия бранш, ако не смятаме големите таланти, които не мога да си позволя. Ех, драги, само да чуеш как свири това момче! И тази сутрин, два часа преди излитането на самолета за насам, ми погоди номер. Знаеш ли какво направи?

— Какво?

— Спука му се апендиксът, ето какво. Е, операцията вървеше отлично; не можахме да дочакаме края, ама казах на доктора да ми прати телеграма. Но Уинги е извън строя за цял месец, за толкова време сме ангажирани тук. Тъй че два часа преди излитането на самолета бях още в Питсбърг и точно когато мислех да анулирам ангажимента, се натъкнах на Мик. Той каза, че и без туй е закъсал, та ще дойде с нас и ще замества Уинги, докато си намеря друг. Хубаво ще бъде да сменя Мик — ти не го изместваш. Няма такова нещо, Джексън.

Той ми запали цигарата, която тъкмо бях захапал.

— Все пак помисли. Поговори с Дани; той ще ти каже, че не бива да изоставяш стария си приятел. А той къде е?

— Ще дойде по-късно. И Дорис.

— Страхотно. Само че защо не си стоите вкъщи? Намерих ви телефонните номера в указателя и непрекъснато набирах ту единия, ту другия, докато най-сетне в осем и половина се свързах с Дани.

— Трябвало е да се обадиш в магазина; и двамата бяхме следобед.

— Проверих в указателя, но търсех на бензиностанции. — Томи погледна часовника си и стана бързо. — Обратно на подиума — рече той. — Сега сме по средата на програмата, затова предупредих другите

момчета да си останат по местата. По-късно всички ще дойдем. Nasta manana^[2].

Аз също погледнах часовника си; учудих се защо Дорис не идва. Наближаваше единайсет и половина. Е, половин час не е закъснение за една жена.

Дани влезе след няколко минути. С него имаше някакъв здравеняк на средна възраст и ако не беше ченге, значи беше дегизиран като ченге; облечен бе с лъскав син костюм от шевиот, носеше черна мека шапка, която гардеробиерката не бе успяла да му вземе, и затворени обувки, каквито не бях виждал от дълго време. Имаше закръглено лице и тъжни очи.

Дани ми го представи като лейтенант Андрюс.

— Убедих го да ме разпита, докато ме возеше с колата си. Виждаш ли колко пари спестих, вместо да плащам за такси! — ухили се Дани.

— Не беше нужно да ме убеждава — каза Андрюс. — Искан да поговоря с вас и с Дръм. Той свири на пианото ей там, нали?

Кимнах, но попитах:

— Защо пък с него? Та той не би могъл да има нищо общо с това, което се случи на Дани.

Андрюс ме изглежда втренчено.

— Значи вие знаете какво точно се е случило с вашия съдружник?

— Не, разбира се. Но разбирам какво имате предвид. — Случайно погледнах към входа и рекох: — Ето, иде Дорис. Вижте какво, лейтенанте, хайде да прескочим с вас за малко до бара. Нали искате да ме разпитате? Така ще дадем възможност на Дани да каже на жена си какво се е случило. Тя ще се разтревожи още повече, като види, че Дани разказва в присъствието на полицаи.

Андрюс кимна и станахме. В този момент Дорис ни забеляза, аз ѝ махнах и посочих Дани, а ние и двамата с Андрюс тръгнахме към бара. Но на половината път дотам той ме улови за ръката и ме дръпна настрани.

— По-добре да излезем на терасата. Аз не пия в работно време, пък и на бара е голяма блъсканица.

Съгласих се. Излязохме в прохладния мрак и седнахме на един бетонен парапет. Оттук можехме да слушаме музиката; чух как Мик

О'Нийл засвири нещо, което би могло да се нарече далечен вой. Намръщих се.

— И тъй — заговори Андрюс, — разкажете ми какво спорел вас се е случило.

Разказах му какво според мен се е случило, а той слушаше, без да ме прекъсва.

Щом свърших, запита:

— Сигурен ли сте, че Бушман ви се е обадил по телефона в девет без четвърт?

— С точност до една-две минути. Тъкмо погледнах часовника си и се двоумях дали да започна да гася лампите и да затварям.

— Май съвпада — каза той. — Мистър Бушман случайно си е отбелязал часа, в който мистър Дръм му се е обадил осем и половина. След това не е поглеждал часовника, но първото нещо, което направил, било да позвъни в клуба, да запази маса и...

— Защо не е помолил Томи да се погрижи за това? Така е по-просто.

— Казва, че се сетил едва когато затворил телефона. Както и да е, след това позвънил на жена си, която била на гости, взел душ, а после се обадил на вас. Значи ви е позвънил приблизително към девет без четвърт.

— Но какво значение има това?

— Просто се опитвам да проследя развоя на събитията. Точното време може би няма значение. Съседът отсреща гледал телевизия, когато чул как нещо изтрополяло. Смята, че станало някъде към средата на втората част на половинчасова пиеса — след прекъсването за търговски реклами. Значи излиза, че е било, да речем, някъде между девет без десет и девет без пет. Бихте ли могли да стигнете с колата си от магазина до жилището на Бушманови за пет-десет минути?

— За десет минути може би, ако карам много бързо. Но тогава аз не бързах. Докато затворя магазина, стана почти девет. После, не карах с голяма скорост и трябва да съм пътувал най-малко още петнайсет минути, за да стигна дотам. Но защо? Да не мислите, че аз съм напердашил Дани?

— Не, не мисля — каза меко Андрюс. — Просто не изключвах и тази възможност. Все пак вие сте висок около метър и осемдесет и тежите деветдесет килограма, както той описа човека, който го е

ударил. Освен това носите кафеникав костюм и се хващам на бас, че сте имали и носна кърпа.

Разсмях се.

— Сложете ми белезниците, лейтенанте — рекох. — Пипнахте ме. Но я ми кажете — защо съм го направил?

— Може би заради жена му. Едно време и двамата сте били влюбени в нея, а може и все още да сте влюбен. Докато ми обясняваше колко близки приятели сте били с него, мистър Бушман ми каза и това, че и двамата сте били влюбени в нея. Ами ако още сте влюбен?

— Не съм — заявих аз, — но дори и да бях влюбен, бих ли могъл да отнема жена му, като го набия? Това е глупаво, лейтенанте.

Той въздъхна.

— Май е така. Има ли вашият приятел врагове?

— Никакви, доколкото ми е известно, и залагам двайсет долара срещу един, че щях да ги знам. Може би има няколко души, на които едно време Дани не се нравеше много — музикантите не са едно голямо щастливо семейство, понякога се хващаме за косите, но едва ли някой все още му има зъб.

— А-ха. Играе ли комар?

— Не. Едно време, когато свирехме заедно, играеше малко, правеше само дребни облози на конни състезания, но вече се е поправил. И двамата се поправихме.

— Така ли? В какъв смисъл се поправихте?

— Вече не бия приятелите си и не им чупя ребрата — казах му аз.

Той пак въздъхна.

— Е, благодаря. Това и очаквах. Да се връщаме ли?

Когато влязохме вътре, видях, че оркестърът явно беше свършил изпълнението си, защото и тримата седяха на масата с Дани и Дорис. Запитах се за секунда дали Дани е имал време да разкаже на Дорис за случилото се, после разбрах, че трябва да е имал, понеже оркестърът бе изсвирил две парчета, докато двамата с Андрюс стояхме на терасата.

Спрях Андрюс, щом влязохме.

— Слушайте, лейтенанте — казах, — това е семейна среща на хора, които не са се виждали повече от една година. Ако вземете да задавате въпроси на масата, ще развалите настроението на всички.

Защо не превърнете онова кътче на терасата в свой кабинет и не поговорите там поотделно с когото си искате, както направихте с мен?

— Уморен съм, синко — каза той. И чак сега, когато го видях толкова отблизо под ярката светлина, забелязах, че лицето му наистина изглежда уморено и по-старо, отколкото ми се стори отначало. — А и работното ми време отдавна изтече. Да, бих искал да поговоря с всички тук, но смятам, че можем спокойно да го отложим за утре.

— Чудесно — рекох. — Така ще е най-добре за всички.

— Да. Мисля, че вече няма опасност. Побойникът, който е напердашил вашия приятел, направо го е пребил; дори и да иска, няма какво повече да му направи, тъй че защо да се връща? Но аз имам още един въпрос към вас и забравих да ви го задам навън; тази вечер мозъкът ми явно отказва да работи повече.

— Да го чуем — рекох.

— Дали вашият приятел случайно няма тайна връзка с жена, която има ревнив съпруг или любовник?

— Не — заявих аз. — Точно този порок му липсва. И повярвайте ми, ние сме толкова близки, че щях да знам, ако кръшкаше. Щях да се сетя преди Дорис.

— Изглеждате много уверен. Добре, ще ви повярвам. Благодаря, синко, и лека нощ.

Върнах се на масата, казах „здравей“ на Дорис и се ръкувах с Франк Ричи и Мик. Дани повдигна вежди и разбрах, че се чуди какво се е случило с полицая, затова се наведох и му казах.

И така за известно време заряхахме сериозните разговори. През следващия половин час говорихме за музика и си спомняхме за едно време. После оркестрантите трябваше да се върнат на подиума и щом Томи загъделичка клавишите, Дорис погледна Дани:

— Имаш ли нещо против да потанцувам с Ралф?

Дани ѝ се усмихна.

— Теб всъщност не ти е до танци, миличка. Ти искаш чисто и просто да го подпиташ, да разбереш дали съм ти казал всичко. Добре, върви.

Когато бяхме вече на дансинга и танцувахме, Дорис рече:

— Дани беше прав, Ралф. Аз искам да те подпитам за туй-онуй.

— Извинявай, че съм такъв лош танцьор.

— Не бъди глупав. Ти знаеш, че си чудесен танцьор, иначе нямаше да говориш така. А що се отнася до Дани... дали той не подценява това? Искам да кажа, дали разбира колко е пострадал.

— Само няколко нагъртвания, Дорис. Това е чистата истина, защото го чух от самия лекар. Но утре сутринта сигурно ще има силни болки и може би не трябва да отваря магазина. Знаеш ли какво, ще се обадя по телефона, и ако не му е добре, ще отида в магазина в девет. Ако и по-късно не му се идва, нищо лошо няма да ми стане да поработя този път дванайсет часа.

— Много мило от твоя страна, Ралф. Имаш ли някаква представа кой може да е направил това и защо?

— Никаква. Както каза Дани, когато разговаряхме с полицаите от патрулната кола, възможно е някой да го е сбъркал с друг. Което значи, че човекът е бил професионален побойник, пратен да пребие някой непознат, и е сбъркал вратата или сградата. Или е така, или е бил откачен.

— Ако е такъв, дали няма да дойде пак?

Успокоих я, като повторих думите на лейтенанта, че човекът просто е пребил Дани и ако е искал да му причини нещо по-лошо, можел е да го направи на място и веднага, без да се изложи на допълнителния риск да идва повторно.

После, за да сменя темата, я попитах нова ли е роклята, която носи. Беше без презрамки, от черно кадифе, което подчертаваше красиво дългата ѝ руса коса, и бях сигурен, че не съм я виждал с нея.

Дорис се облегна на ръката ми и се разсмя.

— Взех я назаем, Ралф. Бях на гости у приятелка, която има бебе. Да не мислиш, че съм си облякла вечерната рокля по този случай? Обясних на Уини за какво е бил телефонният разговор и тя ми зае тази рокля. — Добави малко замечтано: — Великолепна е.

Нищо повече не си казахме и танцувахме само веднъж.

Едва се върнахме на масата и Мик О'Нийл дойде при нас. Сложи ръка на рамото ми.

— Ще изпълниш ли и ти нещо, Ралф, момчето ми? Взemi моя саксофон. Току-що избърсах мундщука и сложих нов платък.

Настани се на един стол. Аз се колебаех, а той ми се усмихваше.

— Хайде, приятелю, пет пара не давам, че може да си по-добър от мене. Покажи на какво си способен.

Дорис ме улови за ръката и рече: „Върви, Ралф“, тогава кимнах и се качих на подиума. Томи каза: „Здравей, приятелю. Кажи какво да свирим.“ „Ти кажи — рекох — и започвай. Но чакай първо да навлажня платъка.“ Навлажних го и изсвирих няколко тихи акорда, а после кимнах.

— Нека да е „Тяло и дух“ — каза Томи. — Аз ще започна с осем такта, после ще се включиш ти. — Той подхвана плавно, после всички засвирихме.

Изпълних първата тема горе-долу добре, а после продължих смело напред. Томи с усмивка подхвана друга вариация в ритъма на суинга, аз влязох в тон и надух силно. Свирех от все сърце и със съзнанието, че се връщам. Томи се обърна да ме погледне. „Я го чуйте тоя луд саксофонист“ — каза той. Звучеше добре, а аз се чувствавах още по-добре.

После, докато Франк изпълняваше соло на барабаните, хвърлих поглед към нашата маса, Дани седеше там самичък, а наблизко Мик танцуваше с Дорис. Мислех си: дано Дани да не се разсърди за това. Не че има нещо против други мъже да танцуват с Дорис, но с Мик е друго — Дани може още да му има зъб. Но сигурно няма нищо лошо, си рекох, Дани не е чак толкова злопааметен; бяха минали вече три години, откакто той едва не се сби с Мик. Сега не можех да си спомня за какво беше, а вероятно и Дани не помнеше.

Като свършихме изпълнението, Томи се опита да ме убеди да остана до края; аз отказах, но добавих, че след няколко дена пак ще бъда свободен, ще си донеса моя саксофон и ще изкарам цялата програма, а може би и нещо повече.

И тъй, върнах се на масата, а Мик, който тъкмо бе завел Дорис при Дани, отиде на подиума. Дани каза: „Чудесно беше, Ралф“, Дорис: „Екстра“, а аз се опитах да се изчервя от скромност.

Дали се наведе към мен и рече:

— Мик ми разправяше, че Томи искал да влезеш в състава. Защо не го направиш, Ралф? Само докато свирят тук. Все ще се справим с магазина.

— Не, Дани — отговорих аз. — Нали помниш какво си обещахте; ние няма да свирим за пари. Импровизации, някое и друго изпълнение — може. Но започне ли един от нас да се занимава със

странична работа, магазинът ще фалира. Ние обсъдихме подробно този въпрос и взехме окончателно решение.

— Но това е друго. Томи е наш приятел и има нужда от саксофонист. Не можем да изоставим приятел в беда. Ако си разменим смените в магазина, тъй че аз да работя вечер...

— Може да е така, ако Томи наистина е закъсал. Но Мик се е съгласил да остане при него, докато се намери заместник. И колко души в тая навалица ще доловят разликата? Един на трийсет може би; Томи няма да загуби договора си.

— Е, добре, щом мислиш така.

Дани повдигна рамене. Това ме изненада малко; бях очаквал да настоява повече. А кой знае тогава? Може би щях да се оставя да ме убеди. В бизнеса трябва да имаш принципи, но това не значи, че не можеш поне веднъж да поотстъпиш.

— Ралф е прав, Дани — обади се Дорис. — Ти ще имаш успех в търговията с коли, но само ако и двамата държите здраво и не се мотаете.

И това сложи край на възможността да ме убедят да свиря с Томи; щях да се изложа, ако променях решението си.

Пихме още по една чаша. Дани изкара два танца с Дорис, а аз — един и когато я върнах, той прикриваше прозявката си.

— Деца — рече Дани, — трябва да си вървя, ставам рано, а пък минава полунощ и имам цял час път до вкъщи.

Казах му, че на сутринта ще има болки, та този път нека аз да отворя магазина, но той твърдеше, че ще бъде добре. Ала се съгласи с мен, когато споменах, че съм се разбрал с Дорис да се обадя по телефона на закуска, за да проверя дали той ще може да работи.

Дани позволи на Дорис да остане и да се прибере с мен, но тя отказа. Помоли ме да обясня на момчетата какво е положението, за да не става нужда двамата да се качват на подиума и да им казват „лека нощ“.

— Ако бяха само за една вечер тук — рече Дани, — щях да събера сили и нямаше да мръдна. Не те ще останат цял месец, често ще наминаваме.

— Добре — казах, — чупете се тогава, преди да са изкарали това парче, защото може да е последно и няма да ви пуснат. Пази се, Дани. Лека нощ, Дорис.

Оказа се, че това наистина е последното изпълнение на оркестъра и добре че се измъкнаха. „Казанова“ е клуб, който се затваря рано в град, където хората се прибират рано. Повечето клиенти идват да вечерят и не се задържат дълго след това, тъй че музикалната програма е от шест до полунощ с няколко прекъсвания. Както е прието, клубът остава отворен още два часа — заради ония, на които им се седи до късно, но трябва сами да се забавляват.

Сега съставът се премести на моята маса, където бях останал сам, и след като поднесох извинения от името на Дани и Дорис и обясних защо си бяха отишли толкова рано, до затварянето на заведението се развличахме с приказки.

Междувременно продадох още една кола, макар и не много изгодно. Томи подхвърли, че мислели да наемат кола за един месец, тъй като пристигнали със самолет и не разполагали тук с превозно средство. Каза, че една кола ще върши работа и на тримата, дори понякога да се карат за нея. Обясних им колко ще струва наемането на кола за един месец — доста — и изтъкнах, че е по-добре да си купят някоя евтина, но добра кола и на тръгване да я препродадат. Казах им, че в магазина имаме един форд, модел 1949, оценен за четиристотин и петдесет, та ако се навият да го вземат за толкова, в края на месеца ще го откупим обратно за четиристотин, при положение че не са го чукнали някъде, или на каквато цена се полага, ако са го повредили нещо. Това им се видя чудесно и казаха, че на другия ден следобед ще наминат да прегледат форда и вероятно ще го вземат. От такава сделка нямаше да спечелим нищо, но знаех, че Дани ще се съгласи.

— Къде сте на квартира, момчета? — попитах. — Ще ви закарам.

Малко се изненадах, когато научих, че са настанени в мотел, макар че са без кола — Томи трябваше да погледне ключа си, за да ми каже името му. Но смятали утре да вземат някоя под наем, тъй че нямаше нищо чудно. От летището пътували с такси и забелязали мотела, в който имало голям плувен басейн; и Томи, и Мик — особено Мик — обичали да плуват, та поискали таксито да ги свали пред мотела. Наели две стаи — Томи и Франк в едната, а Мик се настанил в другата.

После се опитаха да ме накарат да вляза в мотела, за да се почерпим преди лягане, но знаех, че това значи да плямпаме още един-

два часа и отказах. Беше вече два и половина, а трябваше да ставам рано, за да се обадя на Дани преди закуска. Но дадох на Томи телефонния номер на магазина и му казах да позвъни рано следобед. Ако и двамата с Дани бяхме на работа, можех да ги докарам да видят форда.

Вкъщи се прибрах в три, нагласих будилника да звъни в осем и веднага си легнах.

Когато зазвъня, затътрих се към телефона, стараяйки се да не се събудя съвсем, и набрах номера на Дани. Ако е добре, защо да не си открадна още два часа сън?

Но не беше добре. Обади се Дорис:

— Не може да се помръдне; има силни болки, Ралф. Поръча да ти кажа, че ще ти бъде благодарен, ако днес си размените смените, за да си почине още няколко часа.

— Разбира се — рекох. — Кажи му да прескочи, когато може или пък изобщо да не идва. Нищо няма да ми стане, ако един ден върша цялата работа. Някой път ще си взема свободен ден и така ще бъдем квит.

— Благодаря, Ралф. Но той смята, че ще може да дойде следобед. А навярно и по-рано.

— Не е нужно да ми се обажда — казах. — Аз ще го потърся.

Така сложих край на всякаква възможност да си поспя още малко. Взех студен душ, за да се разсъня, а после се избръснах и се облякох. Спомних си, че бях обещал на Томи да донеса своя саксофон за следващото изпълнение и реших, че това може да стане още тази вечер, стига Дани да дойде да ме смени, затова сложих саксофона с калъфа в колата. Пътюм се отбих в една закусвалня и пристигнах в магазина малко след девет часа.

Беше скучна утрин. Никаква клиентела, ако не се смятат двамата юноши, които искаха да продадат една таратайка. В нашия бизнес таратайки не се купуват. Имаш таратайки, които си бил принуден да приемеш, за да продадеш малко по-добри коли, и можеш да се смяташ за голям късметлия, ако успееш все пак да размениш изгодно някоя таратайка. Затова се наложи да отпратя момчетата.

Малко преди обед пристигна друга таратайка и от нея слезе лейтенант Андрюс. Той не изглеждаше така уморен, както предишната вечер, но и не беше съвсем весел.

— Съжалявам — казах, — но не можем да я купим. Или искате да я заменим за по-добра?

— Може, но не днес. Тук ли е мистър Бушман?

Отговорих му, че Дани си е още вкъщи, но е възможно да намине по-късно.

— Само че не си е вкъщи. Тъкмо идвам оттам. Госпожата ми каза, че излязъл около единайсет часа. Е, и без туй исках да поговоря с нея, та ми се удаде такава възможност. Къде според вас може да е отишъл мистър Бушман?

Повдигнах рамене.

— Сигурно има някакви поръчки. Днес си разменяме смените, тъй че няма да дойде тук по-рано от един часа. Има ли нещо ново?

— При нас — не. Мислех, че след като се наспи, вашият приятел ще може да си спомни нещо, което навярно е пропуснал преди. — Той си свали шапката и обърса челото си с носна кърпа. — Никой друг не е пребит още.

Не загреях веднага и възкликнах: „А“, но се сетих какво има предвид, преди да се залови да ми обяснява:

— Ако са набили друг човек, някой ще разбере, че е направил грешка.

— А истинската жертва може и да не съобщи... — рекох, — ако знае, че я очаква такова нещо.

— Възможно е. Няма ли да добавите нещо? Да сте научили нещо ново в оня клуб, след като си отидох?

И на двата му въпроса отговорих отрицателно. Но после добавих:

— Казахте, че искате да поговорите с момчетата от състава. Снощи аз ги закарах с колата си, тъй че мога да ви съобщя в коя дупка са се заврели — „Кипарисовата колиба“, мотел край главната магистрала.

— Благодаря. Но нямам намерение да я търся днес, а може и изобщо да не ги потърся. Доколкото виждам, няма начин да са замесени; свирили са в клуба, когато е станало.

— Така е — рекох. — Никой от клуба не би имал време между изпълненията да отиде до града и да се върне. Пътят в едната и в другата посока е най-малко три четвърти час.

— Знам. — Андриус се качи в колата си и запали мотора, но вместо да потегли, опря лакът на прозореца, погледна ме и каза: — Ще бъда откровен с теб, синко. Ако не изникне нещо ново, нищо повече не можем да направим в случая. Особено щом жертвата не е в състояние да познае нападателя дори да го види. Обаче ако е станала грешка и ни съобщят за друг побой, тогава ще имаме някаква нишка. В противен случай...

Той се поколеба, но аз му подсказах:

— Какво в противен случай?

— Пак няма да стигнем доникъде, ако вашият приятел не реши да бъде откровен. Щом един човек е пребит умишлено, той много добре знае защо е станало това. Ако по някакви лични съображения не иска да ни каже, тогава не можем да му помогнем.

— Тук сте прав — признах аз. — Да кажа ли на Дани, че ще дойдете пак?

— Не, защото няма да дойда. Днес следобед имам друга работа, ще пиша доклад и ще си бъда в полицейското управление. Вие поговорете с приятеля си, предайте му какво съм ви казал и му поръчайте да се отбие при мен или да се обади по телефона, ако иска да добави нещо.

— Добре, лейтенанте.

Дани дойде към един, но нямах възможност да говоря с него веднага, понеже в този момент разговарях с един евентуален клиент. Когато се освободих, Дани пък беше зает.

После настъпи затишие в работата ни и успях да му съобщя за посещението на лейтенанта и да му предам думите му.

— Май е прав — рече Дани. — В смисъл, че нищо повече не са в състояние да направят. И че ако човекът поправи грешката си и напердаши когото трябва или вече го е напердашил, за това може никога да не научим.

— Ъ-хъ. Как си? Сигурен ли си, че ще можеш да работиш до довечера?

— Сигурен съм. Не бих се качил на ринга с някой боксьор, но като седя, ми е по-зле, отколкото като съм на крак, тъй че какво ще загубя, ако поработя? Върви ли търговията тази сутрин?

Отговорих му, че не върви и това ме подсети да му кажа за сделката, която бях направил с момчетата от оркестъра — след като

изпробват колата, разбира се.

Дани одобри.

— Няма да имаме голяма печалба, ако се наложи да я откупим само с петдесет долара по-евтино — каза той, — но може пък да не я върнат. Ако сключат договор да свирят някъде надалече, ще трябва да пътуват с кола и сигурно ще я задържат. Я изтичай да обядваш, че да бъдеш свободен, когато дойдат.

Отидох в ресторанта отсреща, обядвах и когато се върнах, Дани каза, че Томи Дръм вече се е обадил. Били съгласни.

Поколебах се дали да тръгна с форда и да помоля някого от тях да ме докара обратно, ако го купят, или да ги взема с моята кола и да ги докарам в магазина. И едното, и другото беше разумно, но реших да използвам моята кола. Ако бяха достатъчно платежоспособни, може би щяха да се опрат на някоя от по-добрите коли в магазина, вместо на посочената от мен. Ако им покажех първо форда, можех да изпусна солидна сделка. А сделката щеше да бъде добра, както предполагаше Дани, ако решеха да задържат колата и да пътуват с нея при следващия си договор.

Момчетата ми бяха казали номерата на стаите си, но не знаех къде се намират тези стаи, затова паркирах пред мотела и свърнах към задния вход. Намерих самостоятелната стая на Мик и почуках на вратата, но не получих отговор. Тогава отминах още няколко врати на същия ред и почуках пак. Гласът на Томи ми подвижна да вляза.

Томи Дръм седеше на един стол и четеше „Даунбийт“, а Франк Ричи се излежаваше на леглото и нищо не правеше.

— Здравей, Ралф. Докара ли форда? — каза Томи.

— Не. Реших да ви закарам до магазина. Може да поискате да видите и някои други коли, преди да вземете решение. Къде е Мик?

— В стаята си, предполагам.

— Няма го там — казах аз. — Първо минах край неговата врата и почуках.

Томи повдигна рамене.

— Май е излязъл да се поразходи; мре за чист въздух. Но няма значение. Тримата обсъдихме въпроса снощи, след като ти ни докара тук, и решихме, че ще бъде по-добре само ние с Фред да купим колата. Мик няма да остане с нас през целия месец, ако успее да му намеря

заместник, тъй че ще поеме само част от текущите разходи, не можем да го закачаме за друго.

— Изглежда разумно — рекох. — Е, ще тръгваме ли?

— Първо да пийнем — обади се Томи. — Аз отказвам да разглеждам коли на празен стомах. Чисто ли го искаш твоето, Ралф? Или както обикновено?

Той отиде до шкафа, наля по малко във всяка от трите чаши и ни ги раздаде. Аз казах, че не искам моето нито чисто, нито както обикновено, и занесох чашата си в банята; излях почти половината, защото ми бе налял много, а не исках да пия толкова рано през деня; трябваше да се върна в магазина да продавам коли, тъй че останалото разреших с четири пръста вода.

Насядахме с чаши в ръце и Франк рече:

— Да убием малко време. Мик може просто да обикаля наоколо или кой знае какво. И дори да не се включи в покупката на колата, навярно ще иска да дойде с нас в града.

— Не чукнах силно — казах аз. — Може да спи още.

Томи поклати глава.

— Отдавна е на крак. Ние станавме към десет, а в това време той вече плуваше в басейна. Каза ми къде да намерим ресторант, за да закусим — в съседната пресечка. Когато се върнахме, беше излязъл от басейна, но не искаше да си ляга отново. Мик не обича да си подремва.

Плямпахме за това-онова, докато си пресушихме чашите, после опитахме пак да отворим вратата на Мик О'Нийл, но със същия резултат, който бях постигнал аз преди двайсет минути, тъй че натъпкахме се в моя меркурий и отидохме в магазина.

Огледаха няколко други коли, но накрая избраха форда от 1949; още отначало бях отгатнал правилно на каква цена ще се спрат при тия обстоятелства. Попълниха чекове, оформих документите и си получиха колата. Предложиха да закарат единия от нас или и двама ни до най-близкия бар, за да се почерпим за успешната сделка; казах на Дани да отиде, тъй като вече бях пил с тях в мотела.

Останах сам в магазина и се видях заобиколен от евентуални клиенти, които разглеждаха колите, но когато момчетата докараха Дани обратно, напливът бе вече намалял и нямаше много работа.

В пет часа Дани рече:

— Защо не си отиваш, Ралф? Аз мога да поема работата.

— Сигурен ли си, че ще можеш да работиш цяла вечер?

— Разбира се, че съм сигурен. После сигурно ще ми се доспи, тъй че довечера няма да дойда в „Казанова“. Тръгваш ли си?

— Мисля да вечерям там — рекох. — В шест, когато започват да сервираат. Тогава може да изсвирия с момчетата няколко парчета. Саксофонът ми е в колата.

— Е, приятно прекарване. Ще се видим утре.

— А може и по-скоро. Ако не остана повече от час-два в клуба, пътъом за вкъщи ще се отбия в магазина да проверя какво е положението.

Но на път към „Казанова“ в края на краищата реших да не вечерям там; просто не бях достатъчно гладен, за да оценя една вечеря за пет долара. Затова се отбих в по-евтин ресторант и си спестих три долара и половина, като хапнах нещо по-леко. Пристигнах в клуба в шест и четвърт.

Когато влязох със саксофона си, Томи Дръм и Франк Ричи свиреха, Мик О’Нийл не беше на подиума, нито пък се виждаше наблизно. Тръгнах към тях, но някой докосна ръката ми я каза:

— Здравейте, Оливър. Седнете да пийнете с нас.

Беше Макс Стайвърс, онзи букмейкър и мошеник, който ме бе черпил предишната вечер. Джино Итуле със снага на бирена бъчва пак беше с него.

— Искам първо да се видя с момчетата — рекох аз. — Мик О’Нийл още ли не е дошъл?

Наложи се да обясня на Стайвърс, че Мик О’Нийл е саксофонистът на състава, но той каза: Не, тази вечер още не се е явявал саксофонист.

Томи ме видя, че идвам, завърши изпълнението си точно когато стигнах до него.

— Къде е Мик? — запитах го аз.

— Не знам. Не се е явявал. Слава богу, че си тук. Тъкмо се обадох по телефона в магазина и Дани каза, че идваш и носиш саксофона си.

Взех да вадя саксофона от калъфа и да го сглобявам.

— Не се ли отбихте в мотела да го вземете? — попитах аз.

— Разбира се, и чакахме колкото можахме. Щяхме да закъснеем. Пъхнах под вратата му бележка да си повика такси и запрашихме

насам. Мислехме, че ще го заварим вече тук, но го няма.

— Томи, сигурен ли си, че той не е заспал в стаята си?

— Хлопахме толкова силно, че можехме да събудим и мъртвец, а Мик спи леко. Сигурно се е запилял някъде и е загубил представа за времето. Би трябвало да се появи всяка минута.

— Мик няма навик да закъснява — рекох аз. — Може да му се е случило нещо.

— И аз се безпокоя малко, Ралф. Но да изкараме още две парчета и ще има почивка, пък ако тогава още го няма... е, можем да телефонираме в мотела и да помолим управителя да надзърне в стаята на Мик. И... какво друго бихме могли да направим?

— Може да телефонирате в полицията, за да проверите дали има сведение за някаква злополука или нещо друго. Но ще му дадем срок до шест и половина и тогава ще опитаем едното или другото. Искаш ли да изкараш „Звезден прах“?

Изкарахме „Звезден прах“, а после и „Не спирай“. Но спряхме въпреки аплодисментите на публиката.

— Ела — каза Томи, — ще позвъним от канцеларията на собственика.

Вратата на канцеларията беше открената, ала в стаята нямаше никого. Двоумяхме се на вратата, когато Макс Стайвърс се обади зад нас:

— Нещо лошо ли има, момчета?

— Търсехме собственика — казах му аз.

— Грийн ли? Той е някъде наоколо. Да поръчам ли на някой от сервитьорите да го потърси? Мога ли да направя нещо друго за вас?

Обясних му накратко и Стайвърс рече:

— Разбира се, влезте в канцеларията му, телефонът е на ваше разположение. Щом разберете какво е станало, елате и тримата на масата ми.

Томи се обади първо в мотела и се посчепка със собственика му. Изпсува и затвори телефона.

— Тоя тип не иска да провери в стаята. Казва, че ако Мик е там и не желае да отвори вратата, негова си работа. Казва, че ако повикаме полицаите, ще им даде секретния си ключ, но няма да отключи стаята сам. Май ще трябва да ги повикаме.

— Аз ще го направя — предложих. Спомних си думите на лейтенант Андрюс, че ще свидетелствува в полицейското управление, че може да работи до късно.

И така излезе. Описах му положението, изслушах го. Поблагодарих му и затворих телефона.

— Той ще поеме грижата за всичко — казах на Томи и Франк. — Тъкмо е в полицейското управление, ще провери сведенията за злополуки. И ще накара радиста да нареди на полицаите от най-близката радиоофицирана кола да надзърнат в стаята. Ще се обади, щом има някакъв резултат.

Томи въздъхна.

— Трябва да пийна нещо. Вече ме е страх, Ралф. Ако ставаше дума за друг, нямаше да се притеснявам, но Мик е друго нещо. Поне щеше да ни телефонира.

Заведох момчетата на масата на Стайвърс. Там имаше трети човек, когото не познавах, ала Томи и Франк го познаваха и го представиха — Харви Грийн, собственикът. Разправиха му за телефонния ни разговор и Стайвърс отново взе положението в ръцете си. Тупна Грийн по рамото и каза:

— Харв, иди в кабинета си и чакай да се обадят, за да могат момчетата да си починат и да пийнат нещо.

Щракна с пръсти, дотича един келнер и ни донесе напитките побързо, отколкото бихме могли сами.

Стайвърс се стараше да не се държи като на погребение, ала на никой не му се говореше, та не успя. През повечето време просто седяхме и пийвахме, докато най-после Грийн се върна и каза, че ме търсят на телефона.

Отидох бързо там. Чух гласа на Андрюс:

— Лоша новина, Оливър. Приятелят ви Мик е мъртъв.

Устата ми изведнъж пресъхна.

— Мъртъв ли? Как така? — попитах.

— Убит е. Пребили са го като твоя съдружник, само че този път боят не е спрял дотам. Ударен е няколко пъти по главата, след като паднал в безсъзнание. Вероятно с палка.

— В стаята си в мотела ли?

— Да. Смятам, момчета, че е най-добре и тримата да дойдете тук. Ще се наложи „Казанова“ да мине една вечер без музика. Ако

някои там възразяват, кажете им, че е полицейска заповед.

— Добре. В полицейското управление ли да дойдем или в мотела?

— Нека бъде в полицейското управление. Ще намина към мотела, но ще си бъда тук, когато дойдете. Или малко по-късно.

Той затвори телефона, преди да успея да задам повече въпроси. Върнах се на масата и веднага им съобщих за случилото се, без да сядам. Томи Дръм изглеждаше зашеметен. Той отвори уста, вероятно за да ме нарече лъжец или да попита не се ли шегувам, после разбра, че не мога да лъжа, нито да се шегувам за такова нещо и пак затвори уста.

Франк Ричи само се изправи и каза:

— Добре де, какво чакаме?

Тръгнахме с моята кола; развиваше по-голяма скорост. Не знам защо смятахме, че трябва да бързаме и бързахме. Не говорихме много, споменахме само едно нещо. Томи и Франк знаеха, че Дани е бил пребит предишната нощ; това бе споменато на масата, но не му обърнаха внимание, смятаха, че е било грешка. Сега обаче искаха да научат подробности и аз им казах малкото, което не им беше известно.

Стигнахме до полицейското управление и влязохме вкупом. Един сержант на пропуски, предупреден за нашето идване, но въведе в нещо като чакалня и каза, че лейтенант Андрюс ще се върне скоро. Столовете бяха корави и неудобни, но седнахме и зачакахме.

— Не разбирам — каза Франк. — Дали не е бил същият човек, който е нанесъл побой на Дани? Трябва да е имал зъб и на Дани, и на Мик?

Никой от нас не му отговори. И през следващия половин час никой не продума, докато не дойде Дани. Той изглеждаше блед и зашеметен, никога не бях го виждал толкова разтревожен.

Каза ни, че на път за мотела Андрюс се отбил в магазина и му задал няколко въпроса, а после го помолил да дойде в управлението, след като затвори магазина в девет. Повъртял се малко, след това решил да тръгне за полицейското управление.

— Обади ли се на Дорис? — попитах го аз. Той кимна.

След още половин час Андрюс влезе. Започна с Томи; заведе го в по-малък кабинет, на чиято врата пишеше „Вход забранен“. След малко — не можах да засека времето — Томи се върна и каза, че сега лейтенантът вика Франк; влезе Франк.

— Пуска ли те да си отиваш или не трябва да мърдаш оттук? — попитах Томи.

— Пуска ме да си отида, но къде? Никъде не искам да ходя сам. Когато свърши с Франк, може с него да се отбием някъде да пийнем и да ви почакаме.

Дани погледна часовника си.

— Може да стане много късно. Ето какво мисля аз. Дорис е вкъщи сама и сигурно страшно се безпокои. Защо не отидеш там да й правиш компания? Ще дойдем и ние един по един, след като ни разпитат. У нас има пиячка.

Томи каза, че идеята му се струва добра, но ще почака Франк да свърши, за да отидат заедно. Предложи на Дани да се обади на Дорис, за да се увери, че тя е съгласна. Дани кимна и излезе в коридора да използва един телефонен автомат. Върна се и кимна:

— Казва, че идеята е чудесна.

Дадохме на Томи адреса на Бушманови, а аз понечих да им дам ключа на моя меркурий, тъй като колата им беше паркирана пред „Казанова“, но Томи заяви твърдо, че предпочитали да вземат такси, вместо да се мотаят в непознат град нощем, затова не настоях.

В този момент Франк Ричи се върна при нас и каза, че сега Андрюс иска да говори с мен. След малко лейтенантът ме гледаше иззад бюрото си. Столът, на който седях, беше още по-корав и неудобен от столовете в чакалнята.

Андрюс каза уморено:

— Да започнем с въпроса как сте прекарали деня. Къде сте били и по кое време?

Започнах с извънпяването на будилника в осем часа, разказах му и всичко останало.

Когато свърших, той кимна и рече:

— Всички разправяте неща, които съвпадат, поне по време. Но никой от вас няма алиби този път.

— Кога е бил убит Мик О'Нийл, лейтенанте? — попитах аз.

— Около един часа, плюс-минус един час. Значи между дванайсет и два. Сигурно е било към два, когато си почукал на вратата му. А той е можел да се обади и да те пусне вътре.

— Можел е — рекох, — само че не го направи. А какво мислите за Томи и Франк? Единият не осигурява ли алиби на другия? Освен ако не смятате, че двамата заедно са убили Мик.

Лейтенантът въздъхна.

— Нищо не целя. Но не сте прав за тях. Около един и половина мистър Дръм оставил Ричи в стаята им в мотела и излязъл да ви се обади в магазина, след което вие сте отишли да ги вземете. Не се обадил от канцеларията на мотела, понеже цигарите му се били свършили, та прескочил до един магазин през две пресечки и телефонираше оттам. Значи на отиване или на връщане е могъл да се отбие при мистър О'Нийл. Пък и мистър Ричи е могъл да стори същото, докато мистър Дръм го е нямало.

Андрюс навади измачкан пакет цигари, сложи една в устата си и я запали.

— А и вашият съдружник... също няма алиби — каза той. — Излязъл е от дома си в одинайсет и пристигнал в магазина чак в един. Запитахте ли го какво е правил през това време?

— Не — отговорих. — Това не ме засягаше.

— Аз пък мислех, че все пак може да сте полюбопитствували. Е, той казва, че точно тогава обикалял с колата и размишлявал. Правдоподобно ли ви се струва?

— Че защо пък не? Сигурно е имал за какво да размишлява след онова, което му се е случило миналата нощ.

— Да. И тъй, казва, че когато излязъл от къщи в одинайсет, смятал да дойде с колата си направо в магазина, но после решил, че няма смисъл да се явява, преди един. Твърди, че около дванайсет и половина, точно преди да пристигне в магазина, се отбил в някаква закусвалня и изял един сандвич. Можем да проверим това, но то не му осигурява алиби дори да е вярно, защото ако мистър О'Нийл е бил убит в дванайсет, убиецът все още е имал време да стигне до тази закусвалня към дванайсет и половина или по-рано.

— Ако мислите... — подхванах аз. — Слушайте, не може да бъде. Дани е доста по-нисък от Мик и с 20–25 килограма по-лек, плюс

това Мик беше доста як. Казвате, че Мик бил ударен и загубил съзнание, преди да бъде убит с палка или с нещо такова?

— Правилно. И трябва да призная, не мога да си представя вашия приятел мистър Бушман да е направил това, особено пък да се сбие с някого, когато самият той беше с натъртени ребра и натъртена челюст.

— Едва ли е смятал, че Мик го е пребил снощи. В това време Мик е бил на повече от двайсет мили разстояние и е свирел на саксофон пред сто души.

— Да. Значи по-вероятно е един и същ човек да е нападнал и двамата. Кой може да е бил тогава?

— Не знам — казах. — Не умея да гадая.

— Има ли причина някой да иска да си отмъсти на някого от тях или пък и на двамата?

— Не — отговорих. — Искам да им помогна, лейтенанте, но нямам възможност. — Помислих една минута и добавих: — Снощи Дани смяташе, а и аз смятах, че са го пребили, защото са го взели за друг човек. Сега вече е трудно да си представим така нещата. Но второто ни предположение от снощи — че е работа на някой смахнат — сега изглежда по-правдоподобно, отколкото тогава. Никой не би могъл да има някакви разумни подбуди да напада и Дани, и Мик.

— Дори един луд убиец си има подбуда. Убедителна за него. Дали някой в миналото не е имал зъб и на двамата?

— Трябва да е било доста отдавна — рекох. — Дани и Мик не поддържаха никаква връзка, откакто работим с него, а това е цяла година. За последен път са се видели година преди това, когато свирехме в оркестъра на Ник Фрейзър.

— За колко време?

— Ние с Дани бяхме при Ник около три месеца. Мик беше ангажиран две седмици преди да напуснем. Няма никаква връзка между неговото постъпване в оркестъра и нашето заминаване; просто получихме по-изгодно положение.

— А преди това?

— Трябва да се върна доста назад, за да си спомня, но мога да кажа, че три-четири пъти преди това Дани и Мик свиреха в един и същ оркестър. Струва ми се, всеки път по за два-три месеца. Винаги в голям оркестър.

— Защо винаги в голям оркестър?

— Всеки кадърен музикант може да разчита аранжиментите и мелодиите, изпълнявани от един биг-банд. По-малките състави — дори малките оркестри, да не говорим за джазовите — импровизират, а стигне ли се до импровизация, има разни видове музиканти. Мик е „дикси“, от истинските. Нито Дани, нито аз свирим така. Обясни ли ви Томи как е взел Мик в своя оркестър?

— Да. Как се разбирахте с Мик?

— Добре. Не бяхме близки приятели, но се погаждахме.

— А той и Дани?

— Не се разбираха много. Но не бяха врагове и никой от тях нямаше нищо определено против другия. Само... е, наречете го личен конфликт. Дани може да ви отговори по-добре от мен и да ви обясни причините, но не го вземайте на сериозно, защото не беше нищо сериозно, повярвайте ми.

— Вярвам ви. Мистър Дръм ми каза, че снощи ви предложил мястото на Мик и вие сте отказали.

— Точно така. Не защото Мик ще има нещо против; той искаше да приема предложението. Но когато с Дани купихме магазина, решихме единодушно да не свирим вече. Поне като професионалисти; от време на време участвуваме в джазови концерти. Или просто свирим заедно, а Дорис е на пианото.

— Тя е била певица, нали?

— Да. Но добре ни акомпанира на пианото.

— Ще свирите ли сега на саксофон с тоя джазов оркестър?

— Не съм мислил още — отговорих аз.

— Помислете малко. Ще се промени ли нещо?

— Може би. Съмнявам се дали Томи ще може да намери друг саксофонист тук, дори като Мик. Сигурно ще трябва да се откаже от контракта си, а той ни е толкова добър приятел, че не искаме да му се случи това. При тези обстоятелства съм сигурен, че Дани няма да има нищо против. Всъщност той нямаше да възрази, ако се бях съгласил снощи, когато не беше толкова спешно.

— А-ха. Е, само още един въпрос, мистър Оливър. Можете ли да ми кажете нещо, което да ми бъде полезно, нещо, за което не съм се сетил да питам?

— Абсолютно нищо — заявих аз.

— Добре, засега толкова. Предполагам, че нямате намерение да напускате града. Ще ви потърся в магазина или в „Казанова“.

— Разбира се — рекох. — Да ви пратя ли Дани?

В чакалнята запитах Дани иска ли да го почакам, ала той отговори, че ще бъде глупаво; всеки от нас си е паркирал колата отвън, тъй че не можем да си тръгнем заедно.

Заварих Дорис много разтревожена, а Томи и Франк се мъчеха да я успокоят, като я уверяваха, че едва ли има вече опасност за Дани.

— Но защо беше убит Мик? — питаше тя. — Щом като не знаем това, отде да знаем дали няма пък някой да нападне Дани?

Отново ѝ обясних търпеливо, че човекът, който е нападнал Дани, е можел да прави с него каквото си иска; ако е искал да убие Дани или да го рани по-сериозно, могъл е да го направи още тогава, без да се излага на опасност.

— Прав е, Дорис — обади се Томи. — Знаеш ли как си го представям? Мисля, че този тип съвсем не е имал намерение да убие Мик, само е искал да му нанесе побой, както стори с Дани. Само че Дани паднал в безсъзнание още с първия внезапен удар... а според мен с Мик не се е случило същото. Мик беше едър и як и предполагам, че се е съпротивлявал повече. И е смъкнал кърпата от лицето на онзи, за да види кой го напада, разбираш ли? Тъй че когато оня е пребил Мик, продължил нататък и го довършил, за да не може Мик да го издаде. Логично ли е?

— Логично е — рекох. — Повярвайте ми, ако аз съм следващият в списъка, ще легна сам, без да посягам към каквато и да е кърпа. Предпочитам да съм жив страхливец, отколкото мъртъв герой.

— И аз също — заяви Томи. — И тъй като не знаем защо е пребил Дани и Мик, не можем да бъдем сигурни дали и ние не сме в списъка му. Знаеш ли, Ралф, ние с Франк говорихме за това по пътя насам, и... Чакай, първо нещо друго. Сега вече ще свириш с нас, нали? Няма да ни отрежеш и заради теб да загубим контракта, нали?

— Ако откажеш, ще закъсаме много, Ралф, момчето ми — обади се Франк. — Оня полицаи ни забрани да напускате града и съвсем ще фалираме, ако киснем тук и не работим.

— Искам да поговоря за това с Дани — рекох. — Ако смята, че аз трябва...

— Чудесно — възкликна Томи. — Тогава работата е тип-топ, защото зная какво ще каже Дани. Да полеем ли това? Готови сме за по още една чашка, а Ралф нищо не е пил. Ама и ти си една домакиня, а, Дорис?

Тя се засмя и отиде в кухнята да приготви напитки за всички ни.

— Браво, Ралф! — възкликна Томи. — Знаех, че няма да ни изоставиш. Тъкмо това си говорихме по пътя насам. Бива ли я бърлогата ти?

— Ергенски апартамент. Две стаи и кухничка, която никога не използвавам.

— Могат ли да спят трима?

— Да, ако някой легне на кушетката.

— Тогава да напуснем мотела и да се сместим там тримата! Колкото и едър да е оня тип, не ще може да се боричка с трима ни едновременно и ако вървим все заедно, ще му бъде много по-трудно да пипне когото и да било от нас.

Тъкмо заявявах, че това ми се струва добра идея и Дорис донесе табла с напитки.

Казахме ѝ какво сме решили и тя отвърна, че ѝ изглежда разумно.

— И всички ще спестим пари — вметна Франк. — Естествено ще даваме по нещичко за наема на Ралф, но сигурно няма да ни струва, колкото в мотела. Какъв ти е наемът, Ралф?

Все още пресмятахме колко е една трета от осемдесет долара, когато влезе Дани. Разправихме му за нашия план, а в това време Дорис излезе да му приготви за пиене. Той одобри всичко и каза, че ако не помогна на момчетата, ще се отрече от мен.

И така направихме график за работата в магазина. Дани щеше да поеме моята смяна — от един часа следобед до девет вечерта. Аз щях да поема неговата и да я намалая, като отварям магазина чак в десет часа сутринта — бездруго през първия час няхаме много работа — и да работя до три-четири часа, в зависимост от това дали имаме клиенти, или не. Така щях да разполагам с два-три часа, за да почистя, да си почина малко и да отида в клуба с Томи и Франк навреме, та съставът да започне да свири в шест. Тъй като щях да работя по-малко от Дани, убедих го да се съгласи през следващия месец да получи две трети от печалбите ни, вместо половината. Отбелязах, че като

прибавим това, което Томи ще ми плаща, ще вземам повече от преди. Дорис ме подкрепи, а Дани отстъпи и се съгласи.

Томи реши да се обади в клуба и да съобщи, че съставът има нов саксофонист и че утре вечер могат да разчитат на нас. Докато говореше по телефона, попитах Дани дали лейтенантът не е казал нещо ново.

Дани поклати глава.

— Но той още не е свършил; само отложи разпита, защото ставаше късно. Ще дойде тук утре сутринта да поговорим пак. Сигурно иска да говори и с Дорис, иначе положително щеше да ме помоли да отида отново там.

Разделихме се малко преди полунощ. Аз закарах момчетата до мотела и почаках да пригответ багажа си, после ги заведох вкъщи. Оправихме си леглата, пийнахме преди сън и си легнахме.

Така завърши вторият ден.

Нищо обезпокоително не се случи през следващата седмица. Следствието изясни някои неизвестни досега неща за Мик, включително и факта, че всъщност той е спестявал парите си през последните дванайсетина години. Бил е по-богат от всички ни; банковите му сметки, акциите и облигациите му са възлизали на близо двайсет хиляди долара. Бяхме решили да съберем пари за погребението му, но като научихме това, отказахме се. Но не беше погребан и тук. Оказа се, че родителите му са живи и живеят в Синсинати. Тялото му бе пренесено там със самолет, щом полицията разреши. Томи и Франк решиха, че трябва да отидат на погребението, тъй като напоследък бяха работили с Мик. Но собственикът на „Казанова“ не искаше да остане втора вечер без оркестър, затова се съгласиха Франк Ричи да представлява и двамата на погребението. Аз успях да им намеря местен барабанист, свободен и достатъчно добър, за да замести Франк през единствената вечер, когато щеше да отсъства, ако и на отиване, и на връщане пътуваше със самолет. Пианото на Томи Дръм обединяваше състава и бе незаменимо, тъй че той трябваше да остане. Всички изпратихме цветя, разбира се. Когато Франк се върна, изглеждаше малко слисан; изненадал се, че един джазов музикант може да има толкова много приятели. Каза, че за погребението дошли почитатели чак от Нови Орлеан и Сан Франциско.

Към края на седмицата Дани идва два пъти след затваряне на магазина и все водеше Дорис. Вторият път донесе тропета си и изсвири с нас няколко парчета. Убедихме Дорис да изпее две песни и тази вечер клиентите наистина слушаха нещо, което си струваше парите.

Това беше в сряда вечер, после дойде четвъртък, а след това — петък; около седем и половина бяхме завършили второто изпълнение и седнахме на една от масите с Макс Стайвърс и приятеля му Джино. Стайвърс пак ни бе поканил. И този път предложи да ни почерпи, но отказахме, само Томи Дръм изпи една кока-кола. Свириш ли до полунощ, не можеш да започнеш да пиеш рано-рано и ако липсваше специален случай за това, първата си чаша за вечерта изпивахме чак в десет или единайсет часа, когато се нуждаехме от нещо подкрепително, за да изкараме докрай. Но седнахме с Макс и Джино и си зачесахме езиците. Само със Стайвърс, разбира се; Джино почти не обелваше дума.

Изведнъж една ръка докосна леко рамото ми и като вдигнах глава, видях лейтенант Андрюс, изправен до мен.

— Имате ли нещо против да седна при вас? — запита той.

Съседният стол беше свободен, та отговорих:

— Нямам нищо против, лейтенанте. — Но после се поправих: — Впрочем тази маса е на мистър Стайвърс, тъй че всъщност нямам право да ви каня. — Понечих да ги запозная, ала Стайвърс се усмихна.

— Ние се познаваме, Ралф. Седнете, Андрюс. Какво ще пиете?

Лейтенантът поклати глава.

— Не предполагах, че се познавате с тези момчета, мистър Стайвърс.

— Разбира се, че се познаваме. Нали все вися тук. И обичам музиката.

— Някаква работа ли имате с тях?

Макс Стайвърс престана да се усмихва.

— Това засяга ли ви, Андрюс? Тук вие сте на чужда територия. Това заведение е извън чертите на града, далеч извън града.

— Да — съгласи се лейтенантът. — Забравете въпроса ми.

Стайвърс пак се усмихна.

— Но тъй като вече го зададохте, отговорът е „не“. Никое от тия момчета не залага на конни състезания.

— Ами техният приятел мистър Дани Бушман?

Усмивката се задържа на устните на Стайвърс, но изчезна от очите му.

— Запознах се с него — каза той рязко. — Но не го познавам достатъчно добре, за да мога да ви кажа. Андрюс, разпит ли е това?

Лейтенантът въздъхна, извади от джоба си лула и кесийка тютюн.

— Не, не е. Но просто сам се питах. И се питам също дали мистър О'Нийл е залагал на конни състезания.

Томи Дръм се намеси:

— Аз мога да отговоря на този въпрос, лейтенанте. Мик беше против комара. Не би се обзаложил с вас дори на едно пени.

Лейтенантът разпали лулата си и не зададе повече въпроси. Постепенно напрежението отслабна. Разговорът се насочи към Дейв Брубек, а след това се разприказвахме за Бикс Байдърбек. Приказки между музиканти.

Точно когато погледнах часовника си — Томи никога не носи часовник и бе възложил на мен да следя почивките ни — и реших, че ни остават няколко минути свободно време, друга ръка се допря до рамото ми и пак вдигнах глава. Беше човек, когото познавах съвсем слабо, и то само по презиме — Харт. Той притежаваше магазин за спортни стоки на две пресечки от нашия и се бях снабдил от него с комплект бухалки за голф, а веднъж пък Харт идва в магазина ни и огледа колите, но не купи нищо.

— Здравей! — рекох аз.

— Здравей, Оливър! Не си прави труда да ме представяш; трябва да се връщам на масата си. Искам само да те попитам нещо.

— Казвай.

— Преди малко минах с колата си покрай вашия магазин, но нямах време да се отбия, за да не закъснея. Каква е цената на оня кадилак, дето го имате там?

— Кадилак ли? — казах смутено. — Няма никакъв кадилак в магазина. Сигурно си сбъркал нещо.

— Не, наистина беше кадилак. Спрях на тротоара и го огледах внимателно. Но видях, че съдружникът ти е зает с друг клиент, пък и щях да закъснея за тук, та не почаках да го попитам. Беше жълта кола с

метален покрив, последен модел, едва ли има повече от година. Изглеждаше почти нова-новеничка.

Поклатих глава.

— Когато си тръгнах днес следобед в три, нямаше такава кола. Трябва да я е приел Дани.

Харт повдигна рамене и каза:

— Добре, ще намина утре по някое време. Не ще и дума, чудна кола е.

Той понечи да тръгне, но лейтенант Андрюс произнесе: „Само за минутка, сър.“ И усетих, че всички на масата слушат разговора.

Харт се обърна и каза учтиво „Да?“ на лейтенанта. Тъй като и бездруго щяха да разговарят, аз ги представих:

— Лейтенант Андрюс, мистър Харт.

— Приятно ми е да се запозная с вас, мистър Харт. Искам само да ви запитам следното. Дали оня кадилак не е бил на някой от клиентите?

— Не, ако се съди по това как беше паркиран в една редица с другите коли. Клиент не би паркирал колата си там. Беше между един „Олдсмобил-Рокет 88“ с гюрук и един „Буик“. И трите коли изглеждаха почти нови. — Обърна се отново към мен: — Утре, като намина, искам да огледам и тоя „Рекет“.

— Благодаря, мистър Харт — каза лейтенантът.

Тогава ме изгледа строго през масата.

— Мистър Оливър, имаше ли в магазина днес следобед „Буик“ последен модел?

— „Буик Роудмастър“, да — отговорих. — Той просто е сбъркал модела.

— А „Олдсмобил“ с гюрук?

Поклатих отрицателно глава.

— Добре, да речем, че греша за буика. Да не би съдружникът ви да е купил за един следобед две почти нови скъпи коли, без да се е посъветвал с вас?

— Би било необичайно — казах, — но има това право. Ако ги вземе на достатъчно изгодна цена...

— Имате ли достатъчно пари в чековата си сметка, за да ги купи?

— Може да е направил размяна — отвърнах аз. — С отстъпка. Понякога човек има скъпа кола, но закъсва и се нуждае от пари. Ще я

замени за по-стар модел и ще получи разликата. Или пък колите може да са оставени на консигнация.

— Изгодно ли е?

— Е, не го вършим често, ала понякога не сме съгласни да купим кола направо на исканата от клиента цена. Но ако той настоява, държим я в магазина и се опитваме да му я продадем, при условие, че ще вземем достатъчно, за да му платим колкото иска, и пак ще ни остане печалба. Правехме това по-често в началото, когато няхахме достатъчно добри коли, които да изложим в магазина.

— Аха — промърмори лейтенантът и стана. — Е, мислех, че съм приключил за днес, но ми се иска да поговоря с мистър Бушман. И ако някой от вас му се обади по телефона, за да го предупреди, че отивам, ще си изпати. Открива ли, че онези две-три коли са изчезнали от магазина, той ще трябва да даде много повече обяснения, отколкото ако си стоят на мястото.

Андрюс огледа всички ни и внезапно се вцепени. Озъби се на Макс Стайвърс:

— Къде е оня, вашият побойник?

— За Джино ли говорите? — запита Стайвърс учтиво. Не знам. Май не го забелязах да излиза.

— Вие сте го пратили да... — Андрюс млъкна, обърна се и ме сграбчи за рамото. — Заведете ме до някой телефон.

Забързах с него към канцеларията на собственика. Вратата беше затворена. Андрюс я отвори рязко, без да чука, и нахълта вътре; стаята беше празна. Завтече се към бюрото, после изруга и вдигна една прерязана телефонна жица.

— Кои други телефони...? Но няма значение; ако е прерязал тази жица, погрижил се е и за другите. Синко, имаш ли бърза кола й можеш ли да караш добре?

— Да — отговорих. Вече тичахме навън. Видях, че Томи и Франк хукнаха подир нас, но не ги дочакахме.

Поведох лейтенанта към моята кола. Томи и Франк ни настигнаха и понечиха да се намърда на задната седалка. Андрюс ги спря.

— Вие, приятели, нямате ли друга кола?

— Имаме — каза Томи, — но не е толкова бърза...

— Това е без значение. Вземете си колата и потърсете най-близкия телефон. Не си губете времето да се обаждате на приятеля си — съобщете на полицията. Кажете полицаите да дойдат бързо в оня магазин. Кажете им, че може да се наложи да предотвратят убийство.

Томи и Франк затичаха към колата, която им бях продал, а аз запалих мотора на моя меркурий и потеглих.

— Наистина ли мислите...? — попитах.

— Не говори, синко. Ти внимавай с шофирането, а аз ще говоря. Добре ли виждаш в тъмното?

— Да.

— Аз съм малко късоглед. При нужда денем мога да карам бързо, ала нощем не смея да мина на повече от шейсет дори на чист път. Ти карай с безопасна според теб скорост. Не се безпокой, че може да те глобят. Подгони ли ни полицейска кола, толкова по-добре. Ще ги помоля да ни изпреварят и да надуют сирената. И радиото, ако имат такава.

С крайчеца на окото си видях, че от кобура, окачен на рамото му, извади пистолет. Плосък пистолет. Издърпа затвора, за да вкара патрон от пълнителя в цевта, а после пъкна пистолета обратно в кобура!

— Внимавай, момче — предупреди Андрюс, когато изпреварих една кола и се разминах на косъм с камиона, който идеше насреща. — Не ме е страх, но не искам да си разпиляя червата на шосето. И няма да помогнем на съдружника ти, като се претрепем. Забеляза ли Джино да излиза? Колко време мина, докато се усетим, че го няма?

— Струва ми се, точно след като Харт дойде и взе да ме разпитва за кадилака.

— Тогава Джино има доста голяма преднина. Ти поспори с Мистър Харт, а после двамата с теб побъбрихме. Дори да му дадем две минути, за да пререже телефонните жици, има най-малко пет минути преднина, а може би и десет. Разбира се, не знаем каква кола е взел и какъв шофьор е. Ти се оправяш добре с тази, но не увеличавай повече скоростта.

Трябваше да позабавя малко, когато профучахме през една пресечка с осветени магазини.

— Тъкмо отгук приятелите ти ще могат да телефонираат — каза лейтенантът. — Много се съмнявам, че ще успеем да стигнем до

магазина ви, преди да говорят по телефона и да се получи някакъв ефект.

— Вие нарекохте Джино побойник — подзех аз. — Мислите ли, че той е убил Мик и е нанесъл побой на Дани? Но според описанието на Дани нападателят му бил висок метър и осемдесет, а Джино е на ръст като...

— Не говори, синко. Вярно, Джино е нисък и пълен, но е силен. Бил е професионален борец и често се е борил. Да, той е побойникът на Стайвърс. Хора, които са си изпатили от такива побойници, понякога умишлено дават лъжливи описания. За това ще му мислим по-късно. Интересно, аз знаех, че Стайвърс има пръст в много работи, ала никога не съм предполагал, че се занимава с контрабанда на коли. И никога не съм предполагал, че се пласират във вашия магазин за стари коли. Това е естествено. Да не вземеш да изскочиш от пътя при следващия ми въпрос? Сигурен ли си, че не сте знаели какво става?

— Аз все още не зная какво става. Особено пък каква роля играе Мик в тази работа.

— Аз пък започвам да се досещам. Е, синко, приближаваме. — Андрюс пак извади пистолета от кобура и този път го задържа в ръката си. — Да не би случайно да имаш пистолет у себе си или някъде в колата?

Казах му, че нямам.

— Тогава трябва да стоиш настрана, каквото и да се случи — рече той. — Просто спри и паркирай отпред...

От магазина ни дяляха две пресечки и в този момент чухме изстрелите. Да. И бяхме на половин пресечка разстояние, когато един тъмнозелен двуместен закрит автомобил изникна от паркинга на магазина и свърна в обратна посока.

Още не бе набрал скорост, а при нашата скорост лесно можех да го настигна и да го притисна до бордюра. Но в лицето ми блесна червен светофар и друга кола ми се изпречи на една междинна пресечка, та трябваше да натисна спирачките и едва не стана катастрофа. Спирачките изскърцаха, моторът угасна и преди да успея да го запаля отново, се чу вой на сирени. Една кола с двама души забави ход до нашата и лейтенантът подвижна да спрат зеления двуместен автомобил, но да внимават, защото в него има въоръжен убиец. Колата потегли, сирената виеше, на покрива проблясваше

червена светлина, а зад нас се появи друга като нея, за да участва в гонитбата.

— Ще пипнат Джино — каза лейтенантът. — Той няма шанс. А ние ще останем тук.

Запалих отново мотора и навлязох в паркинга на магазина.

Беше два часът сутринта, когато в чакалнята на болницата влезе един лекар и ни съобщи, че Дани е мъртъв.

— Лейтенант Андриус ме помоли да ви предам, че ще ви бъде благодарен, ако всички почакате тук няколко минути — добави той. — Сега е на телефона, но иска да поговори с вас.

Дорис плачеше тихо. Тя бе уловила ръката ми, конвулсивно стискаше до болка пръстите ми.

Дани бе дошъл за малко в съзнание и ние с Дорис бяхме останали по за няколко минути с него. Не зная какво й е казал, но ме помоли да се грижа за нея, ако умре — а, струва ми се, знаеше, че ще умре. Освен това бе дал пълни показания пред полицията и бе доживял да ги подпише. Във всеки случай остана жив по-дълго от Джино. Зеленият автомобил, който се движеше с повече от осемдесет мили в час, изскочил от пътя и се бе блъснал в едно дърво, тъй като полицейски куршум улучил една от задните му гуми. А Пат Стайвърс беше под арест. Лейтенантът влезе в чакалнята и ни съобщи тези две неща, преди Дани да дойде в съзнание.

Сега лейтенантът дойде пак. Погледна ни един по един — Томи и Франк също бяха тук, разбира се — и беше толкова уморен; никога не бях го виждал такъв.

— Искате ли да чуete подробностите още тази вечер, мисис Бушман? — обърна се той към Дорис. — Или предпочитате да почакате?

Дорис сподави хълцанията си и му отговори, че предпочита да чуе всичко още сега.

— Вашият съпруг е започнал отново да залага на конните състезания; през последните шест месеца е залагал големи суми. И мъчейки се да се измъкне, затъвал все повече и повече в дългове, а

Стайвърс му помагал да затъва, като му давал заеми. До миналата седмица дължал на Стайвърс три хиляди и петстотин долара. Стайвърс решил, че е време капанът да щракне.

Пратил оня побойник Джино Итуле да се срещне с мистър Бушман. Вашият съпруг не ни разказа цялата истина за тази среща. Джино не бил маскиран и не се нахвърлил върху него още щом прекрачил прага. Той казал на съпруга ви да се срещне със Стайвърс на следващия ден и да донесе парите в брой, или да се приготви да изслуша едно предложение за използването на магазина като място за пласиране на откраднати коли, докато комисионните, които Стайвърс ще му плаща за продажбите, не покрият дълга. Вашият съпруг отказал, тогава Джино го повалил и го ритнал няколко пъти, за да го подтикне към размисъл.

Когато съпругът ви излязъл в единайсет на другия ден, той отишъл да се срещне със Стайвърс... който го убедил да приеме. Но казал, мистър Оливър, че вие няма да се съгласите, че не може да рискува да държи откраднатите коли в магазина дори когато вие не сте на смяна, тъй като често се отбивате и в извънработно време, за да видите как върви търговията. Стайвърс имал вече готов отговор. Джино още се навъртал наоколо, а със счупен крак вие за известно време нямало да можете да се отбивате в магазина.

Лейтенантът гледаше мен.

— То се знае — каза той, — че вашият съдружник и приятел не можел да се съгласи с това. Но намерил друг изход. Заявил, че ако мистър О'Нийл пострада, например ако ръката му е счупена и един месец не може да свири на саксофон, тогава вие сигурно няма да изоставите мистър Дръм, а ще се съгласите да свирите в неговия оркестър.

Затова пратил Джино да пребие мистър О'Нийл и там станало така, както предполагате. Мистър О'Нийл оказал съпротива и бил достатъчно силен, за да свали маската от лицето на Джино. Нямали намерение да стигат до убийство... поне до този момент.

Мистър Бушман се уплашил, но било много късно за връщане назад. Самият той бил предложил да пребият О'Нийл и по този начин вече бил съучастник в убийство. Поне можел да разчита, че всяка вечер вие ще стоите далеч от магазина — няма да можете да се отбивате случайно. Откраднатите коли, по три-четири едновременно,

били прибирани в един гараж наблизо и всяка вечер, докато вие сте в „Казанова“, Джино щял да помага да ги докарват в магазина. А преди затваряне магазина отново щели да ги откарват в гаража. През първата седмица вашият съдружник продал три от тези коли. Още четири-пет продажби и с комисионните щял да си изплати дълговете — или поне така смятал; съмнявам се дали Стайвърс щял да го пусне толкова лесно. Но сега това няма значение.

Снощи стана фал, защото съвсем случайно ви казаха, че в магазина има чужди коли, за които вие не знаете — и ви казаха това, докато аз слушах, а Стайвърс и Джино също бяха с нас. Стайвърс действуваше бързо; още в началото на този разговор се досети за последиците и шепнешком даде разпорежданията си на Джино. Ала Джино не беше достатъчно бърз, за да се измъкне, без да го забележат. Ако бе успял, още дълго щяхме да си блъскаме главите с догадки, но нямаше да имаме доказателства.

— Аз... мисля, че сега разбирам всичко, лейтенанте — каза Дорис. — Свършихте ли?

— Не съвсем. Има и друго, което искам да знаете. Става дума за ролята на мистър Оливър в тая работа. Ако той не бе постъпил така, мистър Бушман нямаше да бъде мъртъв, дори можеше да избегне неприятностите.

— Вие сте луд, Андрюс! — възкликнах аз. — Какво съм направил?

— Нищо, синко. Абсолютно нищо. Там е бедата, ти не може да не си знаел, че твоят съдружник отново играе на комар и затъва в дългове. Ами да, когато ти ме уверяваше, че няма връзка с друга жена, стана ясно колко сте близки, ти би научил такова нещо дори жена му да не подозираше. Става ясно, че не е имало защо да крие от теб какви залози прави, както не би крил връзката си с жена. И се мъчиш да ме убедиш, че е било възможно да задлъжнее толкова много, толкова да се тревожи и ти да не подозираш нищо?

— Знаех, че се тревожи за нещо, но...

— Знаел си или си се досещал за какво се тревожи? Когато си го намерил пребит, ти си знаел, че е затънал в дългове, и какво направи? Опитал ли се да го склониш да ти разкрие всичко, за да можеш да му помогнеш да се измъкне от кашата, която е забъркал? Или се

преструваше, че вярваш на думите му, за да го оставиш да затъне още повече?

— Аз наистина му повярвах — заявих. — И защо мислите, че съм искал Дани да затъне? Та той ми беше най-добрият приятел.

— Бил е, докато се е оженил. Но и двамата сте били влюбени в една и съща жена и мисля, че ти още я желаеш. Това си кроил ти, синко. Твоят Дани е бил слаб, навярно неведнъж си го спасявал от сериозни неприятности още когато сте ходели заедно на училище. И си знаел, че ако продължаваш да се правиш на негов приятел, рано или късно пак ще попадне в беда и тогава ще е достатъчно да постъпиш така, както постъпи този път — да не направиш нищо. Прав ли съм?

— Не! Това е клевета, лейтенанте. Аз мога...

— Можеш да ме дадеш под съд, синко, но няма да го сториш, защото съм нрав. Лесно си могъл да предотвратиш всичко още в началото, когато той започнал отново да играе на комар. Дори ако го бе накарал да ти разкрие всичко след нанесения побой. Единствената му неприятност тогава била, че дължал пари.

Дорис отдавна бе пуснала ръката ми.

— А тази вечер, синко — продължи лейтенантът, — всичко излезе на бял свят. Ти видя, че Джино става от масата точно след като научихме, че във вашия магазин има неизвестен кадилак. Тогава ти си бил по-осведомен от мен; по-бързо си прозрял истината. И какво направи? Залъгваше ме и отвличаше вниманието ми колкото може по-дълго, обясняваше как разни коли можели да попаднат там при размяна или да бъдат приети в магазина на консигнация. Отвличаше вниманието ми достатъчно дълго време, за да убият съдружника ти. И не мога да предявя никакво обвинение срещу теб.

Дорис се изправи внезапно.

— Благодаря ви, лейтенанте. Много ви благодаря. Томи, Франк, ще ме заведете ли вкъщи, моля?

Тръгнаха. На вратата Томи Дръм се обърна.

— Няма вече оркестър — каза той, — ще анулирам контракта. Собственикът на „Казанова“ ще ти изпрати чек.

Вратата се затвори след тях. Завинаги.

— Радваш ли се, синко? — попита лейтенантът.

— Дяволите да те вземат! — кипнах аз. — Не ме наричай синко!

— А може би предпочиташ да кажа и двете думички, а, синко^[3]?

[1] От drum (англ.) — Барабан. — Б.пр. ↑

[2] Изопачен испански израз — hasta mañana — до утре — Б.пр.

↑

[3] Има се предвид английският израз „son of a bitch“, който означава „кучи син“. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.